

รวมคำบรรยาย

ภาคหนึ่ง สมัยที่ ๓๖ ปีการศึกษา ๒๕๖๖ เล่มที่ ๗

บทบรรณาธิการ

คำถาม ผู้ร่วมกระทำความผิดฐานพรางผู้เยาว์ขับรถมารับผู้เยาว์พาไปส่งที่ท่าอากาศยานดอนเมือง จากนั้นผู้เยาว์โดยสารเครื่องบินไปหาผู้กระทำความผิดที่ประเทศญี่ปุ่น ดังนี้ เป็นความผิดที่ได้กระทำในราชอาณาจักรหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๒๗๘๗/๒๕๖๕

พ. ซึ่งร่วมกระทำความผิดกับจำเลยขับรถยนต์มารับผู้เสียหายที่ ๒ ที่สี่แยกบ้านไผ่แล้วพาไปส่งที่ท่าอากาศยานดอนเมือง จากนั้นผู้เสียหายที่ ๒ โดยสารเครื่องบินไปหาจำเลยที่ประเทศญี่ปุ่น เห็นได้ว่าการพรางผู้เยาว์ได้เกิดขึ้นตั้งแต่ขณะที่ พ. ขับรถยนต์มารับผู้เสียหายที่ ๒ ที่สี่แยกบ้านไผ่แล้ว หาได้เพิ่งเกิดขึ้นขณะที่จำเลยอยู่กับผู้เสียหายที่ ๒ ที่ประเทศญี่ปุ่นไม่จึงเป็นกรณีที่การกระทำส่วนหนึ่งในความผิดฐานร่วมกันพรางผู้เยาว์อายุกว่าสิบห้าปี แต่ยังไม่เกินสิบแปดปีไปเสียจากบิดามารดา ผู้ปกครองหรือผู้ดูแลเพื่อการอนาจาร ได้กระทำในราชอาณาจักร และอีกส่วนหนึ่งได้กระทำนอกราชอาณาจักร ให้ถือว่าความผิดนั้นได้กระทำในราชอาณาจักรตาม ป.อ. มาตรา ๕ วรรคหนึ่ง ศาลจึงลงโทษจำเลยได้

คำถาม ใช้อาวุธปืนยิงผู้อื่นเพราะเชื่อว่าบิดาของผู้ยิงถูกคุณไสยที่ผู้อื่นทำใส่บิดาจนเป็นเหตุให้บิดาของตนป่วยนั้นจะอ้างว่าเป็นกรณีที่สำคัญผิดในข้อเท็จจริงอันจะเป็นเหตุให้ผู้กระทำยอมได้รับโทษน้อยลงตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๖๒ วรรคแรก ได้หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๔๕๖๖/๒๕๖๕

จำเลยไปเรียกผู้เสียหายซึ่งเป็นเพื่อนบ้านของจำเลยออกมาทางหลังบ้านแล้วใช้อาวุธปืนพกของกลางยิงผู้เสียหายถึง ๖ นัด กระสุนปืนถูกบริเวณศีรษะและลำตัวของผู้เสียหาย โดยจำเลยเจตนาประสงค์ต่อผลให้ผู้เสียหายถึงแก่ความตาย หากแต่ผู้เสียหายได้รับการช่วยเหลือจากแพทย์ได้ทันท่วงที ผู้เสียหายจึงไม่ถึงแก่ความตาย ที่จำเลยเชื่อว่าบิดาจำเลยถูกคุณไสยที่ผู้เสียหายทำใส่บิดาจำเลยจนเป็นเหตุให้บิดาจำเลยป่วยนั้นก็มีโชครณีที่จำเลยสำคัญผิดในข้อเท็จจริงใด ถ้ามีอยู่จริงจะทำให้ผู้กระทำได้รับโทษน้อยลง แม้ข้อเท็จจริงนั้นจะไม่มีอยู่จริง แต่ผู้กระทำสำคัญผิดว่ามีอยู่จริง ผู้กระทำยอมได้รับโทษน้อยลงตาม ป.อ. มาตรา ๖๒ วรรคแรก

โทษในความผิดฐานพยายามฆ่าผู้อื่น ซึ่งต้องระวางโทษสองในสามส่วนของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นตาม ป.อ. มาตรา ๒๘๘ ประกอบมาตรา ๘๐ วรรคสอง, ๕๒ (๑) และ ๕๓ มีระวางโทษกำหนดไว้ ๓ ประการ เรียงจากหนักไปหาเบา กล่าวคือ ชั้นหนักที่สุดจำคุกตลอดชีวิต ชั้นรองลงมาจำคุกสามสิบสามปีสี่เดือน และชั้นต่ำสุดจำคุกสิบปีถึงสิบสามปีสี่เดือน โดยให้ศาลใช้ดุลพินิจลงโทษตามความเหมาะสมแก่พฤติการณ์แห่งคดี

คำถาม ความแตกต่างระหว่างความผิดฐานชิงทรัพย์กับความผิดฐานกรรโชกทรัพย์ มีสาระสำคัญต่างกันอย่างไร

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๔๙๕๒/๒๕๖๕

ความแตกต่างระหว่างความผิดฐานชิงทรัพย์กับความผิดฐานกรรโชกทรัพย์ตามบทบัญญัติของกฎหมาย ข้อสาระสำคัญอยู่ที่ว่าความผิดฐานชิงทรัพย์ต้องมีฐานเดิมจากความผิดฐานลักทรัพย์ตาม ป.อ. มาตรา ๓๓๔ และการกระทำที่จะเป็นความผิดฐานชิงทรัพย์ต้องเป็นการลักทรัพย์โดยใช้กำลังประทุษร้าย หรือขู่เข็ญว่าทันทีนั้นจะใช้กำลังประทุษร้าย เพื่อให้ความสะดวกรวดเร็วกว่าการลักทรัพย์หรือพาทรัพย์นั้นไปให้ยื่นให้ซึ่งทรัพย์นั้น หรือเพื่อเหตุหนึ่งเหตุใดตามความในมาตรา ๓๓๔ วรรคแรก โดยการลักทรัพย์กับการใช้กำลังประทุษร้ายต้องไม่ขาดตอน หรือเป็นการลักทรัพย์ที่ต้องขู่เข็ญให้ปรากฏว่าในทันทีทันใดนั้นจะใช้กำลังประทุษร้ายต่อเนื่องกันไป

วันเกิดเหตุหลังจากฝ่ายผู้เสียหายพูดคุยกับจำเลยและ ย. จนกระทั่งจำเลยชักอาวุธปืนสั้น ๑ กระบอก ออกมาจี้ผู้เสียหายที่ ๒ กับพวกให้ถอดสร้อยคอทองคำ รวมทรัพย์สิ้นทั้งหมดโดย ย. ยืนคุมเชิงอยู่ พฤติการณ์ของจำเลยบ่งชี้ให้เห็นอย่างชัดแจ้งว่า จำเลยกับพวกประสงค์ต่อทรัพย์มาแต่แรก และเป็นการแสดงท่าทีขู่เข็ญว่าหากผู้เสียหายที่ ๒ และที่ ๓ ขัดขืนก็จะใช้อาวุธปืนที่ถืออยู่ยิงประทุษร้ายในทันทีทันใดนั้น แสดงว่าจำเลยกับพวกเอาทรัพย์ของผู้เสียหายที่ ๒ และผู้เสียหายที่ ๓ ไปโดยมุ่งหมายมาดร้ายและขู่เข็ญผู้เสียหายที่ ๒ และที่ ๓ อันเป็นการกระทำโดยทุจริตเพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับจำเลยกับพวก โดยขู่เข็ญว่าในทันทีทันใดนั้นจะให้กำลังประทุษร้ายผู้เสียหายที่ ๒ และที่ ๓ อันเป็นกรณีที่ต้องเนื่องกับการที่จำเลยกับพวกเข้าไปลักทรัพย์ในบ้านของผู้เสียหายไม่ขาดตอน ทั้งนี้ เพื่อให้ความสะดวกรวดเร็วกว่าการลักทรัพย์หรือการพาทรัพย์นั้นไป ให้ยื่นให้ซึ่งทรัพย์นั้นหรือให้พ้นจากการจับกุมครอบครองประกอบความผิดฐานชิงทรัพย์แล้ว มิใช่เป็นการข่มขืนใจให้ผู้เสียหายที่ ๒ และ ที่ ๓ ยอมให้ทรัพย์นั้นอันจะเป็นความผิดฐานกรรโชกทรัพย์ เมื่อจำเลยกับพวกใช้อาวุธปืนในการกระทำความผิดโดยใช้รถจักรยานยนต์เป็นพาหนะ จำเลยจึงมีความผิดฐานร่วมกับพวกชิงทรัพย์ในเหตุกรรโชกทรัพย์ตามมาตรา ๓๓๔ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๓๔๐ ตี

คำถาม ลูกหนี้โอนขายห้องชุดของตนก่อนศาลชั้นต้นพิพากษาคดีแพ่งเพียง ๑ วัน ต่อมาปรากฏว่าคดีแพ่งที่เจ้าหนี้อ้างเป็นเหตุฟ้องลูกหนี้เป็นคดีอาญาในความผิดฐานโกงเจ้าหนี้นั้น ศาลฎีกาพิพากษายกฟ้องคดีแพ่ง ดังนี้ การกระทำของลูกหนี้จะเป็นความผิดฐานโกงเจ้าหนี้หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๔๘๖๔/๒๕๖๒

จำเลยที่ ๑ โอนขายห้องชุดของตนก่อนวันที่ศาลจังหวัดพิพากษาคดีแพ่งเพียง ๑ วัน แล้วยกย้ายถ่ายเทหรือย้ายไปเสียซึ่งเงินที่ได้จากการขายห้องชุดดังกล่าว เป็นการแสดงให้เห็นว่าจำเลยที่ ๑ อาจมีเจตนาพิเศษเพื่อว่าเมื่อโจทก์ชนะคดีแพ่งแล้ว โจทก์จะไม่สามารถบังคับชำระหนี้จากจำเลยที่ ๑ ได้ทั้งหมดหรือแต่บางส่วน แต่เมื่อคดีแพ่งที่โจทก์อ้างเป็นมูลเหตุฟ้องจำเลยที่ ๑ เป็นคดีอาญาเรื่องนี้ถึงที่สุดแล้วโดยศาลฎีกาได้พิพากษาว่า จำเลยมิได้ผิดสัญญาซื้อขายหุ้นกับโจทก์จึงไม่ต้องคืนเงินค่าหุ้นพร้อมดอกเบี้ยให้แก่โจทก์ และพิพากษากลับให้ยกฟ้องโจทก์ **มีผลให้ระหว่างโจทก์กับจำเลยที่ ๑ ไม่มีมูลหนี้ต่อกัน** เท่ากับโจทก์และจำเลยที่ ๑ ไม่ได้เป็นเจ้าของหนี้และลูกหนี้กัน ดังนี้ ก็ไม่อาจมีการกระทำความผิดตามมาตรา ๓๕๐ แห่ง ป.อ.

คำถาม การลงลายมือชื่อในพินัยกรรมเอกสารฝ่ายเมือง ผู้ทำพินัยกรรมต้องลงลายมือชื่อในพินัยกรรมต่อหน้าพยานอย่างน้อยสองคนพร้อมกันและพยานดังกล่าวต้องลงลายมือชื่อรับรองลายมือชื่อของผู้ทำพินัยกรรมไว้ในขณะนั้น เหมือนกับการลงลายมือชื่อในพินัยกรรมแบบธรรมดาหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๓๕๘๔/๒๕๖๔

ขณะที่ผู้ตายแจ้งข้อความที่ประสงค์จะให้ใส่ไว้ในพินัยกรรมแก่ อ. ไม่ได้ทำต่อหน้า ข. และ ร. ซึ่งเป็นพยานในพินัยกรรม แต่หลังจากมีการพิมพ์พินัยกรรมแล้ว อ. ได้อ่านข้อความในพินัยกรรมให้ผู้ตาย ข. และ ร. ฟังพร้อมกัน หากข้อความในพินัยกรรมที่อ่านให้ฟังไม่ถูกต้องตรงกับที่ผู้ตายแจ้งไว้ ผู้ตายซึ่งขณะนั้นมีสติสัมปชัญญะสมบูรณ์ดีย่อมสามารถทักท้วงให้มีการแก้ไขให้ถูกต้องตรงตามความประสงค์ของตนได้ แต่ไม่ปรากฏว่าผู้ตายได้มีการทักท้วงให้แก่ไขข้อความแต่อย่างใด จึงแสดงว่าเมื่อผู้ตายทราบข้อความในพินัยกรรมพร้อม ข. และ ร. แล้ว ผู้ตายยอมรับว่าข้อความในพินัยกรรมถูกต้องตรงตามความประสงค์ที่ตนแจ้งไว้แล้ว อันถือได้ว่าผู้ตายแจ้งข้อความที่ตนประสงค์จะให้ใส่ไว้ในพินัยกรรมต่อหน้าพยานอีกอย่างน้อยสองคนพร้อมกัน และ อ. ได้อ่านข้อความนั้นให้ผู้ตายและพยานฟังแล้วตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๖๕๔ (๑) และ (๒) จากนั้น ข. และ ร. จึงลงลายมือชื่อในพินัยกรรม โดยผู้ตายลงลายมือชื่อไว้ก่อนแล้ว **การลงลายมือชื่อในพินัยกรรมแบบเอกสารฝ่ายเมืองนั้น ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๖๕๔ (๓) กำหนดแบบให้ผู้ตายและพยานลงลายมือชื่อไว้เป็นสำคัญเท่านั้น มิได้กำหนดให้ผู้ตายต้องลงลายมือชื่อในพินัยกรรมต่อหน้าพยานอย่างน้อยสองคนพร้อมกัน และพยานดังกล่าวต้องลงลายมือชื่อรับรองลายมือชื่อของผู้ตายไว้ในขณะนั้น** เหมือนกับการลงลายมือชื่อในพินัยกรรมแบบธรรมดา ดังนั้น เมื่อผู้ตายและพยานทั้งสองลงลายมือชื่อในพินัยกรรมครบแล้ว พินัยกรรมแบบ

เอกสารฝ่ายเมืองของผู้ตายทำขึ้นถูกต้องตามแบบที่บทกฎหมายบังคับไว้และตรงตามความประสงค์ของผู้ตายแล้ว จึงชอบด้วยกฎหมาย

คำถาม ลูกหนี้ทำสัญญาปรับโครงสร้างหนี้กับเจ้าหนี้ถือว่าเป็นการรับสภาพหนี้มีผลทำให้อายุความสะดุดหยุดลงเป็นโทษแก่ลูกหนี้ ย่อมเป็นโทษแก่ผู้ค้าประกันด้วยหรือไม่ และการชำระหนี้โดยบุคคลภายนอกภายหลังทำสัญญาปรับโครงสร้างหนี้เป็นการรับสภาพหนี้อันจะทำให้อายุความสะดุดหยุดลงหรือเป็นกรณีรับสภาพความรับผิดโดยลูกหนี้หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๓๓๔๙/๒๕๖๕

ลูกหนี้ทำสัญญาปรับโครงสร้างหนี้กับบรรษัทบริหารสินทรัพย์ ท. เจ้าหนี้เดิมเมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๐ โดยยอมรับว่า ลูกหนี้มีหนี้เงินต้นและดอกเบี้ยตามมูลหนี้เดิมค้างชำระ ถือว่าเป็นการรับสภาพหนี้ย่อมมีผลทำให้อายุความสะดุดหยุดลง โดยระยะเวลาที่ล่วงไปนั้นไม่นับเข้าในอายุความตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๙๓/๑๔ (๑) และมาตรา ๑๙๓/๑๕ เมื่อสัญญาปรับโครงสร้างหนี้ ข้อ ๔.๒ มีข้อกำหนดชำระเงินครั้งแรกนับถัดจากวันที่ทำสัญญาภายในวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๐ ซึ่งตามฟ้องข้อ ๖ โจทก์บรรยายว่า ครบกำหนดแล้วจำเลยเพิกเฉยไม่ชำระหนี้แก่โจทก์แต่อย่างใด แสดงว่า บ. ผิดนัดไม่ชำระเงินครั้งแรกแก่โจทก์ตามที่รับสภาพหนี้ไว้ เหตุที่ทำให้อายุความสะดุดหยุดลงจึงสิ้นสุดลงในวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๐ และเริ่มนับใหม่ตั้งแต่วันที่ถัดจากวันที่ บ. ผิดนัดคือวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๐ เป็นต้นไป และเมื่ออายุความสะดุดหยุดลงเป็นโทษแก่ลูกหนี้ชั้นต้นย่อมเป็นโทษแก่ผู้ค้าประกันตาม ป.พ.พ. มาตรา ๖๙๒ ด้วย

สัญญากู้เงิน สัญญากู้เบิกเงินเกินบัญชี และสัญญาขายลดตัวสัญญาใช้เงิน เป็นหนี้ที่ไม่มีกฎหมายบัญญัติอายุความไว้โดยเฉพาะจึงมีอายุความ ๑๐ ปี ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๙๓/๓๐ ภายหลังทำสัญญาปรับโครงสร้างหนี้ ไม่ปรากฏว่า บ. หรือจำเลยชำระหนี้ให้แก่โจทก์แต่อย่างใด แม้ปรากฏว่า ข. ชำระหนี้บางส่วนก็ตาม แต่โจทก์แถลงรับข้อเท็จจริงในชั้นพิจารณาของศาลชั้นต้นแล้วเป็นทำนองว่าเป็นการชำระโดยบุคคลภายนอกไม่ใช่จำเลย อีกทั้ง ข. ชำระหนี้ภายหลังจากคดีขาดอายุความแล้ว จึงไม่เป็นการรับสภาพหนี้อันจะทำให้อายุความสะดุดหยุดลง หรือเป็นกรณีรับสภาพความรับผิดโดยจำเลยซึ่งเป็นลูกหนี้ เมื่อโจทก์นำคดีมาฟ้องพ้นกำหนด ๑๐ ปี นับแต่วันที่เริ่มนับอายุความใหม่ ฟ้องโจทก์ขาดอายุความ

**นายประเสริฐ เสียงสุทธิวงศ์
บรรณาธิการ**